მანანა სანაძე

ბიბოს ზღაპრები

წიგნი I

საქართველოს უნივერსიტეტის გამომცემლობა
თბილისი
2017

ავტორი: მანანა სანაძე
რედაქტორი: ნანა შავთვალაძე
მხატვარ-ილუსტრატორი: ზალიკო სულაკაური
ტექნიკური რედაქტორი: ჯულიეტა ანდღულაძე
კომპიუტერული უზრუნველყოფა: ნათია დვალიშვილი

ქართული გამოცემა © საქართველოს უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2017
მისამართი: კოსტავას ქ. 77, თბილისი 0171, საქართველო.
ტელ.: 032 2 55 22 22

ყველა უფლება დაცულია. ამ წიგნის არცერთი ნაწილი არანაირი ფორმით ან საშუალებით არ შეიძლება გამოყენებული იქნას გამომცემლის წერილობითი ნებართვის გარეშე.

ISBN 978-99940-50-35-2

დაიბეჭდა საქართველოში.

სარჩევი

რა შეემთხვა პომიდორას? 5

როგორ გაითქვა სახელი პაცარა მსხალამ? 29

ფორთოხალა და ფორთოხლის ცორცი 47

კვახუნა და მისი ზაფხულის არდადეგები სოფელ კიცროვანში 65

ხახვა და დელფინები 89

ბებია ყვავია

ბებია კვახას სულ ერთი შვილი ჰყავდა და ერთი შვილი-შვილი, ჩვენთვის უკვე ნაცნობი, პატარა კვახუნა, რომელიც თავის დედიკოსთან ერთად ქალაქში ცხოვრობდა და ბებოს ხშირად ვერ აკითხავდა, უფრო ზაფხულში ჩადიოდა ხოლმე სოფელში. და მაინც, ბებია კვახა ამის გამო ხახვებზე ნაკლებად ბედნიერად როდი გრძნობდა თავს, არც მოწყენილობას უჩიოდა. ან კი მოსაწყენად სად ეცალა? სოფლის ბიჭუნები და გოგონები მას ხომ ხშირად სტუმრობდნენ. მიირბენდნენ ხოლმე – კარტოფილა, სტაფილუნა, ბროკოლა, ალუბალა, პრასუნა, პომიდორა, ფორთოხალა, ხახვა, ყურძენა და სხვები ბებია კვახასთან, მის მყუდრო ოთახში ძველებური თუჯის ღუმელთან მოიკალათებდნენ პატარ-პატარა რბილ ბალიშებზე; შეექცეოდნენ ბებია კვახას მიერ მათთვის საგანგებოდ გამომცხვარ ქიშმიშიან და ნიგვზიან გოგრის კვერებს და უსმენდნენ ბებია კვახას ზღაპრებს. ზღაპრები – კეთილ და ბოროტ ადამიანებზე, უცნაურ ჯადოქრებსა და ფერიებზე, ნატვრის თვლებზე, ჯადოსნურ ქოთნებსა და შიგდამწყვდეულ ჯინებზე, მფრინავ ხალიჩებზე, საყვარელ და გამრჯე ჯუჯებზე, მძინარე მზეთუნახავებსა და მამაც უფლისწულებზე და კიდევ ვინ იცის, რაზე არ მოუთხრობდნენ ბავშვებს.

დედიკო ხახვი, პომიდორი, ალუბალი, სტაფილო და სხვებიც თავიანთ შვილებს ხშირად ეუბნებოდნენ ხოლმე: ნუ შეაწუხეთ მოხუცი ქალი, სირცხვილია, ხანდახან მაინც მოასვენეთო.

მაგრამ ბებია კვახას სახლი ანდამატივით იზიდავდა ბავშვებს. ხანდახან რაღაც ახალი სათამაშოთი ან ახლად მოგონილი თამაშით გართულები რამდენიმე დღე თუ არ გამოჩნდებოდნენ ბებია კვახას სახლის ზღურბლზე, მერე მაინც უცბად ვიღაცა წამოიძახებდა: არ გინდათ, ბებია კვახა მოვინახულოთო?... და ბავშვებიც სიხარულით ბებია კვახას სახლისაკენ გარბოდნენ.

სოფელ კიტროვანში გამრჯე და მხიარული ხალხი ცხოვრობდა. კარტოფილას მშობლებს კარტოფილი მოჰყავდათ, ალუბლებისა და ფორთოხლების ოჯახებს ალუბლისა და ფორთოხლის მშვენიერი ბაღები ჰქონდათ, პატარა გოგონა ყურძენას დედ-მამა კი კიტროვანში დიდი ვენახებისა და ზვრების მფლობელი იყო, ხახვას მშობლები ბოსტანში ხახვის მწკრივებს უვლიდნენ. პომიდორას მამიკო, ბატონი პომიდორი, კი თავისი უგემრიელესი პომიდვრების მოსავლით იწონებდა თავს...

ისე პომიდვრების ოჯახი ამას წინათ დიდ განსაცდელს გადაურჩა! აი, კვირაზე მეტია, რაც მთელი სოფელი პატარა ბიჭუნას, პომიდორას ამბავს ყვება.

— პირდაპირ მზარავს იმის წარმოდგენა, თუ რა შეიძლებოდა მომხდარიყო! — შეწუხებული ეუბნება დედიკო ხახვი თავის მეზობელ კარტოფილს.
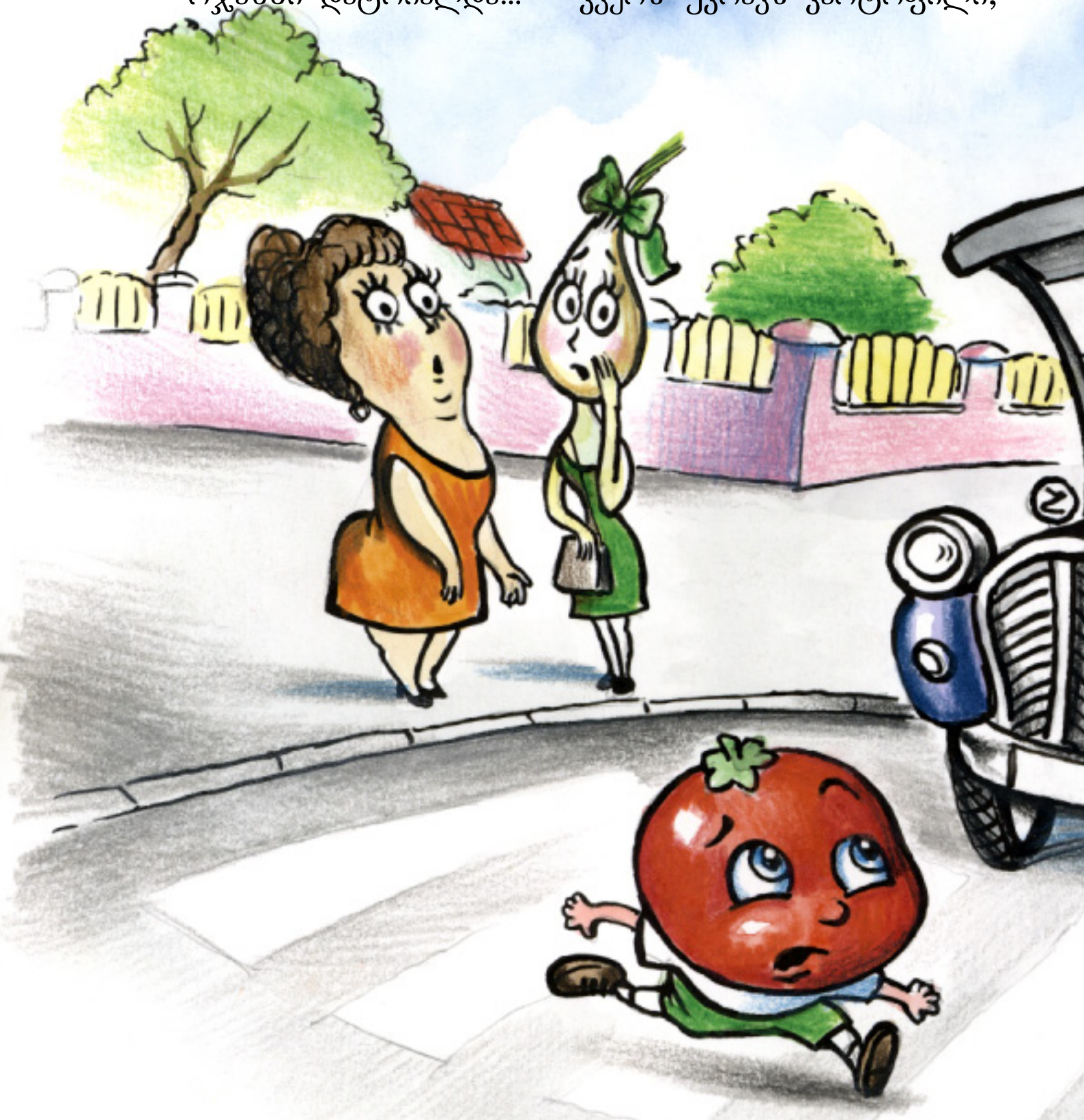
– ნუ იტყვი, ნუ იტყვი, მართლაცდა მტერს არ ვუსურვებ ისეთ უბედურებას, რაც კინაღამ პომიდვრების ოჯახში დატრიალდა... – კვერს უკრავს კარტოფილი,